

Na temelju članka 18. stavak 2. Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine br. 59/96, 94/96, 114/02, 100/04, 86/08 i 75/09) ravnatelj Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar dana 04. srpnja 2011. godine donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Pravilnikom o zaštiti na radu (u nastavku: Pravilnik) uređuju se pitanja i odnosi, subjekti, radnje i rokovi u provedbi zaštite na radu u Institutu društvenih znanosti Ivo Pilar, u svojstvu poslodavca (u nastavku: Poslodavac), a sve sa svrhom sprječavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, drugih bolesti u svezi s radom te zaštite radnog okoliša.

Članak 2.

Poslodavac je uredio organizaciju rada i radna mjesta ovim aktima:

- sistematizacijom radnih mjesta
- kolektivnim ugovorom
- ugovorima o radu

pa se ovim Pravilnikom polazi od te i takve organizacije, kako bi se primjenom sustava mjera zaštite na radu postigla najveća svrha zaštite na radu u skladu sa Zakonom i drugim propisima.

Članak 3.

Poslodavac zapošljava žene i invalide. Ovim Pravilnikom, u skladu s propisima, utvrđuje se zaštita zaposlenika iz prvog stavka ovog članka radi očuvanja njihova nesmetanoga duševnog i tjelesnog razvitka, te zaštita majčinstva, a glede invalida i profesionalno oboljelih osoba uređuje se zaštita od daljnjeg oštećenja zdravlja i umanjenja njihove radne sposobnosti. Poslodavac je dužan starije zaposlenike posebno štiti odlukama o rasporedu rada, radnog vremena, odmora i dopusta te u ostvarivanju drugih prava u granicama primjerenima njihovoj životnoj dobi.

Članak 4.

Upravno vijeće je dužno primjenjivati pravila i mjere zaštite na radu od uvođenja zaposlenika u posao do prestanka radnog odnosa.

Pravila i mjere iz stavka 1. ovoga članka odnose se na tehničke, zdravstvene, pravne, pedagoške, andragoške, psihološke, socijalne i druge naravi kako bi se otkrile i otklonile opasnosti što ugrožavaju život i zdravlje zaposlenika.

Poslodavac je dužan utvrditi zdravstvenu sposobnost zaposlenika prije nego što s njim sklopi ugovor o radu. Poslodavac je dužan zaposlenike osigurati od ozljeda na radu i profesionalne bolesti kod osiguravajućeg društva.

ORGANIZACIJA ZAŠTITE NA RADU

Članak 5.

Poslodavac na dan donošenja ovog Pravilnika zapošljava ukupno 120 zaposlenika. Poslodavac može ovlastiti i drugog zaposlenika da bude ovlaštenik poslodavca u zaštiti na radu. Odluka o davanju ovlasti zaposleniku iz stavka 2. ovog članka ima elemente ugovora o radu. Poslodavac određuje radno vrijeme ovlašteniku koje će raditi (dnevno, tjedno ili mjesečno) na poslovima zaštite na radu.

Članak 6.

Ovlaštenik mora proći osposobljavanje za obavljanje poslova zaštite na radu po posebnom propisu i autonomnim aktima Poslodavca.

Članak 7.

Ovlaštenik ima ova prava i obveze:

- ne dopustiti da se zaposlenik rasporedi na posao na radna mjesta propisom određena ako nije osposobljen za rad na siguran način.
- ne dopustiti da se na poslove s posebnim uvjetima rada rasporedi zaposlenik za kojega nije na propisan način utvrđeno da ispunjava uvjete, odnosno, ako u međuvremenu zaposlenik izgubi te uvjete, da ga se ne zadrži više na tom radnom mjestu s posebnim uvjetima rada.
- malodobnicima, ženama i zaposlenicima sa smanjenom radnom sposobnošću ne dopustiti rad na poslovima koji bi mogli na njih štetno utjecati.
- isključiti iz uporabe strojeve, uređaje i osobna zaštitna sredstva koji nisu ispravni.
- omogućiti zaposlenicima da rade sukladno odredbama zakona, propisa donesenih na temelju njega, drugih propisa o zaštiti na radu, uputama Poslodavca odnosno proizvođača strojeva i uređaja, osobnih zaštitnih sredstava i radnih tvari, te da se koriste propisanim osobnim zaštitnim sredstvima.
- zabraniti zaposleniku rad ako ga obavlja suprotno odredbama zakona.
- osigurati potreban broj zaposlenika osposobljenih za evakuaciju, spašavanje i za pružanje prve pomoći, te im staviti na raspolaganje svu potrebnu opremu.
- osigurati da se za vrijeme rada ne piju alkoholna pića i ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, te da se poštuju pravila o zabrani pušenja odnosno zabraniti rad zaposlenicima koji su na radu pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti te ih udaljiti s rada, odnosno kazniti na mjestu izvršenja.
- obavljati i druge poslove koji su mu stavljeni u ovlast.

Članak 8.

Ako poslodavac zapošljava više od 50 zaposlenika, dužan je posebnom odlukom osnovati Odbor za zaštitu na radu.

Odluka o osnivanju odbora za zaštitu na radu sadrži elemente:

- Odbor za zaštitu na radu savjetodavno je tijelo Poslodavca;
- Odbor čine: poslodavac ili ovlaštenik – stručnjak zaštite na radu, specijalist medicine rada i povjerenik zaposlenika za zaštitu na radu;
- predsjednik Odbora je ravnatelj odnosno njegov ovlaštenik;
- mandat Odbora je 4 (2) godine;
- način i sadržaj rada Odbora za zaštitu na radu određen je člankom 68. Zakona o zaštiti na radu i odlukom o osnivanju.

Članak 9.

Ako se kod Poslodavca izmijeni organizacija rada i utvrdi obveza izrade procjene opasnosti, uredit će se i pitanja organizacije zaštite na radu u skladu s tom procjenom.

OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

Članak 10.

Odlukom o osposobljavanju za rad na siguran način (u nastavku: Odluka) uređuju se pitanje osposobljavanja za rad na siguran način kod poslodavca.

Članak 11.

Procjenom opasnosti utvrđeno je da Poslodavac radi s tehnologijama u kojima postoji opasnost od ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i poremećaja u tehnološkom procesu koji bi mogli ugroziti sigurnost zaposlenika. Zbog razloga iz prethodnog stavka Poslodavac odnosno njegov ovlaštenik moraju biti osposobljeni iz područja zaštite na radu. Osposobljavanje Poslodavca odnosno njegova ovlaštenika obavlja se po programu osposobljavanja, o čemu se izdaje svjedodžba u skladu s ovom Odlukom.

Članak 12.

Osposobljavanje zaposlenika i poslodavca sa svrhom postizanja odgovarajućeg stupnja zaštite na radu i zdravstvene zaštite obavlja se po programu. Program osposobljavanja ulazi u sustav pravila zaštite na radu.

Članak 13.

Procjenom opasnosti utvrđena su radna mjesta i poslovi na kojima se zaposlenici kod Poslodavca mogu rasporediti na poslove tek nakon prethodne osposobljenosti iz zaštite na radu. Zaposlenike uvodi u posao neposredni rukovoditelj. Pod nadzorom neposrednog rukovoditelja zaposlenik obavlja rad sve dok se ne osposobi za rad na siguran način. Nadzor traje najduže do isteka probnog rada i realizacije Programa osposobljavanja iz zaštite na radu koji se odnosi na tog zaposlenika.

Članak 14.

Osposobljavanju iz zaštite na radu, pored Poslodavca odnosno ovlaštenika, dužni su, u skladu s Programom osposobljavanja, pristupiti:

- 1) zaposlenici za koje je to utvrđeno procjenom opasnosti;
- 2) zaposlenici koji kod Poslodavca obavljaju bilo koje poslove zaštite na radu;
- 3) zaposlenici određeni za provođenje evakuacije i spašavanja;
- 4) zaposlenici kod Poslodavca određeni za pružanje prve pomoći;
- 5) svi zaposlenici po Programu za gašenje požara, bez obzira na to jesu li obuhvaćeni u prethodnim točkama od 1) do 4) ovoga članka.

Zaposlenici koji nisu obuhvaćeni točkama od 1. do 4. ovoga članka dužni su se osposobiti iz zaštite na radu po posebnom programu, kojim se utvrđuju posebni oblici njihova osposobljavanja za vrsti i opseg opasnosti te način otklanjanja opasnosti na radu.

Članak 15.

Program osposobljavanja iz područja zaštite na radu sastoji se od teoretskog i praktičnog dijela. Sadržaj Programa ovisan je o procjeni opasnosti. Praktični dio Programa sadrži sve postupke te njihov opis kako se radi na pojedinom radnom mjestu i kako se obavljaju pojedine radne operacije na siguran način rada. Program osposobljavanja iz područja zaštite na radu donosi ravnatelj Instituta.

Članak 16.

Samo zaposlenik koji ima svjedodžbu o osposobljenosti iz zaštite na radu može samostalno obavljati poslove na koje je raspoređen (što predstavlja njegov rad u odgovarajućem procesu i organizaciji rada bez tuđe pomoći i nadzora), a u skladu s pravilima zaštite na radu.

Zaposlenik je dužan osposobiti se za rad na siguran način kada ga na osposobljavanje uputi Poslodavac te pristupiti provjeri osposobljenosti:

- prije rasporeda na poslove prema procjeni opasnosti (koji zahtijevaju posebne uvjete rada),
- tijekom obavljanja poslova koji zahtijevaju posebne uvjete rada,
- prilikom promjene procesa rada,
- prilikom premještanja zaposlenika na drugo radno mjesto,
- nakon svake ozljede na radu.

Članak 17.

Osposobljavanje iz područja zaštite na radu Poslodavac provjerava ovlaštenim ustanovama, odnosno trgovačkim društvima za obavljanje te djelatnosti.

Poslodavac osigurava osposobljavanje za povjerenika zaposlenika zaduženih za zaštitu na radu.

Za osposobljavanje iz područja zaštite na radu, po ovoj Odluci, poslodavac je dužan osigurati stručne osobe, prostor, potrebnu dokumentaciju i didaktička sredstva. Osposobljavanje iz zaštite na radu provodi se, u pravilu, u radno vrijeme.

Ako zaposlenik za vrijeme uvođenja u posao, kada se prvi put zapošljava, ne zadovolji na provjeri osposobljenosti iz zaštite na radu, ima se smatrati da nije zadovoljio na probnom radu i s njim se raskida ugovor o radu.

Članak 18.

Organizator osposobljavanja utvrđuje način provjere. Ocjena praktične osposobljenosti daje se na radnom mjestu na kojem zaposlenik radi (promatranjem i ocjenom radnih postupaka).

Svjedodžbu osposobljenosti izdaje i potpisuje ustanova ili trgovačko društvo iz članka 17. ovog Pravilnika. Presliku svjedodžbe čuva Poslodavac u pravnoj službi.

Članak 19.

Sastavni su dio ovog Pravilnika evidencije, isprave, izvještaji i knjiga nadzora iz područja zaštite na radu, propisani u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu.

Zapisnik o provjeri osposobljenosti zaposlenika za rad na siguran način sadrži: podatke o zaposleniku (prezime, ime, datum i mjesto rođenja, stručna sprema, datum sklapanja ugovora o radu, naziv poslova na koje je zaposlenik raspoređen, podaci o vrstama opasnosti i štetnosti što proizlaze iz poslova i zadataka zaposlenika za koje je izvršeno osposobljavanje, nazivi programa i sl. sadržaja osposobljavanja i dr.); način izvođenja i trajanja obuke (kako je provedena obuka, tko je realizirao obuku, koliko je vremena trajala obuka i dr.); način provjere znanja – teoretske osposobljenosti (kako je provedena provjera znanja, ocjena, kada je provjera provedena, imena onih koji su provjeru obavili i vrsta provjere znanja (prethodno osposobljavanje prije rasporeda na radno mjesto, pri promjeni radnog mjesta ili tehnologije rada ili povremena provjera znanja); način stjecanja i ocjenjivanja vještina i navika sigurnosti rada – praktične osposobljenosti za rad na siguran način.

Na osnovi podataka i dokaza u smislu prethodnog stavka treba utvrditi je li zaposlenik zadovoljio na provjeri znanja, pri ocjenjivanju vještina i navika sigurnog rada i je li osposobljen za samostalan rad na siguran način.

Svi troškovi koji nastanu u svezi s osposobljavanjem padaju na teret poslodavca.

PRAVA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIKA

Članak 20.

Zaposlenici su dužni čuvati sredstva rada. Zaposlenici su dužni urediti radno mjesto prije i poslije rada. Zaposlenici su dužni pridržavati se propisanih mjera zaštite na radu. Zaposlenici su dužni osigurati zaštitu od opasnih i štetnih utjecaja na njihovu zdravstvenu i radnu sposobnost i to zahtijevati od Poslodavca.

Članak 21.

Zaposlenik je dužan osposobiti se za rad na siguran način kada ga na osposobljavanje uputi Poslodavac. Zaposlenik je dužan pristupiti liječničkom pregledu uvijek kada ga uputi Poslodavac. Zaposlenik je dužan obavijestiti Poslodavca o zdravstvenim tegobama koje ga ometaju u obavljanju rada i o potrebi da se javi liječniku zbog bolesti ili okolnosti koja ga onemogućava ili ometa u izvršavanju obveza iz ugovora o radu, ili pak time ugrožava život i zdravlje drugih zaposlenika.

Članak 22.

Obveze zaposlenika su:

1. dužan je prije početka rada pregledati radno mjesto i o možebitnim nedostacima obavijestiti neposrednog rukovoditelja;

2. dužan je pri radu koristiti se propisanim osobnim zaštitnim sredstvima i opremom;
3. prije napuštanja mjesta rada dužan je sredstva rada ostaviti u takvom stanju da ne ugrožavaju druge zaposlenike i sredstva rada;
4. dužan je obavijestiti neposrednog rukovoditelja o svakoj činjenici za koju opravdano smatra da predstavlja neposrednu opasnost za sigurnost i zdravlje ili bilo koji nedostatak u sustavu zaštite na radu;
5. ima pravo odbiti rad i o tome obavijestiti neposrednog rukovoditelja ako mu prijete neposredna opasnost za život i zdravlje zbog toga što nisu primijenjena propisana pravila zaštite na radu;
6. ima pravo zahtijevati da se nedostaci iz zaštite na radu na mjestu rada što prije otklone.

Članak 23.

Zaposlenik se mora pridržavati sljedećeg:

1. ne smije obavljati rad pod utjecajem alkohola;
2. u radne prostore ne smije donositi alkohol i druga sredstva ovisnosti;
3. odmah nakon obavijesti o udaljenju s mjesta rada mora prekinuti rad na radnom mjestu;
4. dužan je poštovati odredbe o zaštiti nepušača;
5. mora prekinuti rad i udaljiti se s radnog mjesta gdje je utvrđeno da prijete opasnost za zdravlje i život;
6. obavezan je pristupiti teoretskoj i praktičnoj obuci iz zaštite na radu u danim rokovima;
7. obavezan je pristupiti provjeri o stečenom znanju iz zaštite na radu, pružanja prve pomoći i osposobljenosti za rad i pomoć u slučaju evakuacije;
8. mora se pridržavati svih pravila zaštite na radu na poslovima i zadacima koje obavlja.

Članak 24.

Zaposlenik je dužan upozoriti neposrednog rukovoditelja na manjkavost zaštite na radu. Zaposlenik može zahtijevati intervenciju inspektora rada ili drugog nadležnog tijela, a može zahtijevati i zaštitu od suda ako ne uspije u svom zahtjevu prema Poslodavcu.

Članak 25.

Zahtjev za zaštitu svojih prava zaposlenik podnosi u pisanom obliku ravnatelju Instituta. Prije donošenja odluke o zahtjevu zaposlenika ravnatelj će zatražiti mišljenje stručnjaka za zaštitu na radu, povjerenika zaposlenika za zaštitu na radu, zaposleničkog vijeća ili sindikata organiziranog kod Poslodavca. Poslodavac je dužan u pisanom obliku odgovoriti kada je u pitanju primjena pravila i mjera zaštite na radu.

OBVEZE POSLODAVCA

Članak 26.

Obveze Poslodavca su:

1. donosi opće akte, planove i programe mjera zaštite na radu, pisane upute, odluke i druge akte iz ovog područja;
2. osniva pomoćna radna tijela;

3. osigurava potrebne uvjete za rad inspektora, drugih ovlaštenih i osposobljenih fizičkih i pravnih osoba za zaštitu na radu u svim prostorima Poslodavca;
4. omogućava osposobljavanje iz područja zaštite na radu te osposobljavanje zaposlenika za rad na siguran način;
5. daje odgovarajuće obavijesti i pisane upute zaposlenicima gleda opasnosti i štetnosti po sigurnost i zdravlje u svezi s registriranom djelatnošću Poslodavca;
6. postavlja znakove sigurnosti i znakove općih obavijesti sukladno odgovarajućim propisima;
7. osigurava posebnu zaštitu mladeži, žena, invalida i starijih zaposlenika;
8. omogućava redovito održavanje objekata namijenjenih za rad u stanju koje ne ugrožava sigurnost i zdravlje zaposlenika te provodi ispitivanje pojedinih vrsta instalacija;
9. osigurava odgovarajuća osobna zaštitna sredstva;
10. ispituje, putem za to ovlaštenih osoba, ustanova i trgovačkih društava, radni okoliš i obavlja redovite preglede svih sredstava za rad i osobnih zaštitnih sredstava;
11. poduzima sve mjere da do požara ne dođe, odnosno svodi opasnost na najmanju moguću mjeru;
12. organizira i osigurava evakuaciju i spašavanje za slučaj izvanrednog događaja koji može ugroziti sigurnost i zdravlje zaposlenih i drugih osoba koje borave u prostorima Poslodavca;
13. provodi vježbe spašavanja i evakuacije najmanje jedanput godišnje;
14. organizira i osigurava pružanje prve pomoći i medicinske pomoći;
15. provodi zaštitu nepušača te zabranu uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti;
16. vodi evidencije i knjige nadzora;
17. surađuje s inspektorom rada i medicinom rada, s povjerenikom zaposlenika u zaštiti na radu, zaposleničkim vijećem i sindikatom;
18. provodi i druge poslove zaštite na radu u skladu s propisima;
19. prenosi ovlasti na ovlaštenika i stručnjaka zaštite na radu u skladu s Pravilnikom i Zakonom.

Članak 27.

Ako Poslodavac nije u stanju organizirati izvršavanje zadaća iz zaštite na radu samostalno i sa stručnim službama Poslodavca, može ugovoriti obavljanje svih ili samo određenih poslova s fizičkom osobom, ustanovom ili trgovačkim društvom koji su za to registrirani. O postupku angažiranja osoba iz ovog članka odlučuje Poslodavac.

Članak 28.

Poslodavac svoje ovlasti u zaštiti na radu prenosi na ovlaštenja u skladu sa zakonom i ovim Pravilnikom. Pored osobe-ovlaštenika, ovlaštenicima se u smislu zakona smatraju i zaposlenici koji imaju posebne obveze i odgovornosti i neposredni rukovoditelji zaposlenika, ali samo u dijelu poslova koji njima pripadaju po aktima Poslodavca ili po ugovoru o radu, ili po naravi posla prema djelatnosti, tehnologiji i organizaciji rada.

Članak 29.

Poslodavac određuje svakoj službi, shodno unutarnjem ustroju (aktima o unutarnjem ustroju), obveze i prava u zaštiti na radu. U izvršavanju obveza iz ovog članka Poslodavac može donositi i posebne odluke o uporabi sredstava, o održavanju,

sredstava rada, o primjeni pravila zaštite na radu, o pripremi nacрта općih akata, odluka, ugovora o radu, poslovnih ugovora s organizacijama, ustanovama i trgovačkim društvima, s ustanovama medicine rada i sl. Stručnjak zaštite na radu vodi evidencije o liječničkim pregledima, o obrazovanju i osposobljavanju, provjeri znanja i druge evidencije iz područja zaštite na radu, nabavlja sredstva zaštite obavlja te ih čuva i izdaje.

POVJERENIK ZAPOSLENIKA ZA ZAŠTITU NA RADU

Članak 30.

Povjerenik zaposlenika za zaštitu na radu bira se pod uvjetima i na način kako određuje Zakon o zaštiti na radu.

Povjerenik zaposlenika za zaštitu na radu ima prava i dužnosti utvrđene Zakonom o zaštiti na radu. Poslodavac je dužan povjereniku osigurati prikladan prostor za rad (samostalno ili zajedno sa srodnom službom ili sa zaposleničkim vijećem, odnosno sindikatom) i opremu, te ga redovito izvještavati i omogućiti mu uvid u sve propise i isprave u svezi sa zaštitom na radu. Poslodavac mora poštovati zaštitu povjerenika utvrđenu zakonom. Povjerenik zaposlenika za zaštitu na radu ima pristup svim mjestima rada kod Poslodavca pod uvjetom da o tome neposredno obavijesti ovlaštenika (stručnjaka za zaštitu na radu) Poslodavca.

OBAVJEŠTAVANJE

Članak 31.

Poslodavac daje zaposlenicima odgovarajuće obavijesti i pisane upute koje se odnose na opasnosti i štetnosti za sigurnost i zdravlje u svezi s djelatnosti koju obavlja, uspostavlja sustav stalnog informiranja o sigurnosti i zdravlju zaposlenika i daje usmene obavijesti ako prijete iznenadna opasnost i u nepredviđenim okolnostima.

Poslodavac ističe upute na mjestima rada, kao što su: upute za siguran način izvođenja radnog procesa i pravilan redosljed radnih postupaka; upute o kretanju na mjestima i prostorima s povećanim opasnostima; upute o opasnostima i štetnostima za sigurnost i zdravlje u svezi s djelatnošću koju obavlja poslodavac, odnosno zaposlenici; upute o korištenju sredstava rada; upute o rukovanju opasnim radnim tvarima; upute o korištenju uređaja; upute o korištenju opreme; upute o korištenju osobnih zaštitnih sredstava; upute o evakuaciji i spašavanju; požarni red i upute o postupku u slučaju požara.

OSOBNJA ZAŠTITNA SREDSTVA

Članak 32.

Poslodavac osigurava odgovarajuća osobna zaštitna sredstva i skrbi o tome da ih zaposlenici koriste pri obavljanju poslova, jer bez toga nije u dovoljnoj mjeri ograničena opasnost za sigurnost i zdravlje zaposlenika.

Članak 33.

U smislu prethodnog članka, odgovarajućim osobnim zaštitnim sredstvima smatraju se:

Redni broj	Naziv poslova i radnih zadataka	Vrsta i naziv osobnih zaštitnih sredstava ili zaštitnih pomagala, koja se prema pravilima zaštite na radu moraju upotrebljavati (čl. 43., st. 1. ZZR-a)
SLUŽBA ZA PRAVNE I OPĆE POSLOVE		
1.	Spremačica	Radna kuta, zaštitne rukavice, marama (kapa), zaštitne cipele
2.	Ekonom-dostavljač	Radna kuta ili radno odijelo, zaštitne kožne rukavice, kišna kabanica, prsluk, zaštitne cipele

Članak 34.

Primjenu članka 33. osigurava Poslodavac. Obveza je zaposlenika da zaštitna sredstva koristi namjenski. Nabavu i brigu o osobnim zaštitnim sredstvima vodi stručnjak zaštite na radu Poslodavca.

U posebnoj evidenciji Poslodavac vodi podatke:

- podaci o korisniku – zaposleniku (ime i prezime, radno mjesto);
- preuzeta sredstva (vrsta i naziv osobnih zaštitnih sredstava ili zaštitnih pomagala, rok korištenja, način održavanja, rok zamjena i dr.)

ODRŽAVANJE MJESTA RADA

Članak 35.

U održavanju objekata i mjesta rada podrazumijeva se:

- održavanje objekata namijenjenih za rad u stanju koje ne ugrožava sigurnost i zdravlje zaposlenika;
- ispitivanje pojedinih vrsta instalacija u rokovima utvrđenima tehničkim propisima;
- prestanak rada u objektima namijenjenima za rad na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost za sigurnost i zdravlje zaposlenika;
- druga bitna pitanja održavanja objekata namijenjenih za rad.

Dokumentaciju o provedenim ispitivanjima svih instalacija čuva stručnjak zaštite na radu.

Članak 36.

Odgovorna osoba – zaduženi zaposlenik u objektima namijenjenima za rad dužan je obustaviti rad u objektu ako nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost za sigurnost i zdravlje zaposlenika. Nakon obustave rada odgovorna osoba dužna je o tome u roku tri sata obavijestiti ravnatelja Instituta i poduzeti sve mjere da se opasnost otkloni. Pregled otklanjanja opasnosti i saniranog stanja u objektu namijenjenom za rad obavlja stručnjak zaštite na radu, o čemu se sastavlja zapisnik i druga dokumentacija. Nakon što je opasnost otklonjena, rad se nastavlja idućeg radnog dana na početku radnog vremena.

UPUTE ZA PROVEDBU PROCESA RADA SUKLADNO PRAVILIMA ZAŠTITE NA RADU

Članak 47.

Brigu o izradi pisanih uputa za provedbu procesa rada vodi stručnjak zaštite na radu. Osposobljavanje ovlaštenika Poslodavca obavit će se na način da će osposobljavanje provesti ovlašteno trgovačko društvo za obavljanje poslova zaštite na radu.

Poslodavac će prije početka rada svakog zaposlenika i njegova samostalnog obavljanja rada, pristupiti njegovu osposobljavanju, kako bi spriječio ugrožavanje vlastitog života i zdravlja te života i zdravlja drugih zaposlenika, na način da će ovlaštenici provoditi praktično osposobljavanje radnika za rad na siguran način, a teoretsko osposobljavanje će provesti ovlašteno trgovačko društvo za obavljanje poslova zaštite na radu. Sve dok se ne osposobe za rad na siguran način, Poslodavac osigurava rad pod nadzorom neposrednog rukovoditelja koji mora biti osposobljen za rad na siguran način.

Članak 48.

Osposobljavanje za rad na siguran način, Poslodavac provodi sukladno zakonskim propisima i to:

1. prije započinjanja s radom,
2. promjene u procesu rada,
3. premještaja zaposlenika na drugo radno mjesto.

Ocjena praktične osposobljenosti provodi se na mjestu rada.

Ocjenu provodi komisija u sastavu:

- Stručnjak zaštite na radu
- Poslodavac ili njegov ovlaštenik

Ocjena i izjava o osposobljenosti čuvaju se u pravnoj službi.

Članak 49.

Poslodavac će osigurati osposobljavanje za povjerenike zaposlenika zadužene za zaštitu na radu te će osposobljavanje provesti ovlašteno trgovačko društvo za obavljanje poslova zaštite na radu.

Poslodavac će zaposlenicima davati odgovarajuće obavijesti i pisane upute koje se odnose na opasnosti i štetnosti po sigurnost i zdravlje u vezi s djelatnosti koju obavlja, na način da će upute izraditi stručnjak zaštite na radu te će biti istaknute na vidljivom mjestu. U iznimnim slučajevima, obavijesti iz prednjeg stavka daju se usmeno putem neposrednog rukovoditelja zaposlenika ili osobe koju za to ovlasti.

Članak 50.

Poslodavac će najmanje svaka tri mjeseca izvijestiti povjerenike zaposlenika za zaštitu na radu i zaposleničko vijeće o opasnostima i štetnostima po sigurnost i zdravlje te mjerama koje je poduzeo i koje će poduzeti radi unapređivanja sigurnosti i zaštite zdravlja.

Obavezu iz prednjeg stavka Poslodavac ima:

- nakon smrtno, skupne i teške ozljede na radu – u roku od osam dana po slučaju;

- nakon utvrđenog slučaja profesionalne bolesti – u roku od trideset dana od utvrđenog slučaja;
- nakon nalaza nadležnog tijela kojim je utvrđen nedostatak u primjeni pravila zaštite na radu – u roku kojega odredi nadležno tijelo.

Članak 51.

Zaposlenik s umanjenim radnim sposobnostima ne smije obavljati poslove na kojima postoji opasnost smanjenja njegove preostale radne sposobnosti.

Poslodavac održava objekte namijenjene za rad kako bi onemogućio ugrožavanje sigurnosti i zdravlja zaposlenika na način da angažira ovlašteno trgovačko društvo za obavljanje tih poslova. Ispitivanje pojedinih vrsta instalacija, u objektima namijenjenim za rad, Poslodavac obavlja na način i u rokovima određenim zakonima, pravilnicima i propisima.

Članak 52.

Odgovarajuća zaštitna sredstva osiguravaju se zaposlenicima na radnim mjestima. Za ispravnost osobnih zaštitnih sredstava koja se koriste odgovoran je zaposlenik zadužen je ovlaštenik Poslodavca za zaštitu na radu.

Članak 53.

Zabranjuje se pušenje u svim zatvorenim prostorima i prostorijama. Pušenje je dozvoljeno na određenim mjestima (terasama).

Poslodavac privremeno udaljava s mjesta rada zaposlenika koji je na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.

ISPITIVANJE RADNOG OKOLIŠA

Članak 54.

Poslodavac je dužan:

- obaviti ispitivanje u radnim prostorijama u kojima proces rada koji se u njima obavlja utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka, u kojima u procesu rada nastaje buka i vibracija, u kojima se koriste i proizvode opasne tvari i u kojima pri radu nastaju opasna zračenja i u kojima je u radu potrebno osigurati odgovarajuću rasvjetu. Ispitivanja se obavljaju i izvan radnih prostorija;
- ispitivanja obavljati u rokovima koji ne mogu biti duži od dvije godine;
- uredno čuvati dokumentaciju koja se odnosi na ispitivanja radnog okoliša.

Članak 55.

Pod radnim prostorijama u kojima je potrebno osigurati posebnu rasvjetu smatraju se svi uredski prostori u kojima zaposlenici rade na računalima.

Ispitivanja, u smislu ovog Pravilnika provode se odmah nakon što su se stekli uvjeti zbog kojih je ispitivanje obvezno, kao i nakon svake promjene u tehnološkom procesu koji utječe na stanje u radnom okolišu. Ispitivanje se obavlja po posebnom propisu resornog ministarstva.

Redovite preglede i ispitivanja prati stručnjak zaštite na radu i brine o poslovima, rokovima i osobama koje preglede i ispitivanja obavljaju.

ORGANIZIRANJE, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE ZAPOSLENIKA ZA SLUČAJ IZNENADNOG DOGAĐAJA, ORGANIZIRANJE I PRUŽANJE PRVE POMOĆI I MEDICINSKE POMOĆI

Članak 56.

Odredbama o organiziranju evakuacije i spašavanja zaposlenika za slučaj iznenadnog događaja, o organiziranju i pružanju prve pomoći i medicinske pomoći, uređuju se pitanja i prava, obveze i odgovornosti subjekata zaštite na radu u evakuaciji, prvoj i medicinskoj pomoći kod Poslodavca.

Članak 57.

Poslodavac je dužan organizirati i osigurati evakuaciju i spašavanje za slučaj iznenadnog događaja koji može ugroziti sigurnost i zdravlje (elementarne nepogode, požari eksplozije, ispuštanje opasnih tvari u količinama iznad dopuštenih i sl.) i osposobiti osobe koje će provoditi evakuaciju i spašavanje.

Pod evakuacijom zaposlenika i drugih osoba razumijeva se organizirano napuštanje mjesta rada i radnog okoliša za kojega odgovara Poslodavac, prije nego nastupi opasnost za njegovo zdravlje i život zbog iznenadnog događaja.

Pod spašavanjem se razumijeva pružanje pomoći osobama koje se ne mogu same evakuirati, pružanje prve pomoći ozlijeđenim osobama i otklanjanje nastalih opasnosti.

Članak 58.

Osposobljavanje osoba koje će provoditi evakuaciju i spašavanje, obavlja Poslodavac ili za to ovlaštene ustanove i trgovačka društva, shodno naravi tehnološkog procesa, mogućim opasnostima izvan tehnološkog procesa (vremenske nepogode, pojave otrovnih plinova u širem okolišu, odron zemlje, požar, eksplozija i dr.) i lokaciji Poslodavca. Poslodavac će osigurati potrebnu opremu za provođenje evakuacije i spašavanja.

Članak 59.

Poslodavac donosi Plan evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja. O Planu evakuacije i spašavanja Poslodavac upoznaje sve zaposlenike putem osobe zadužene za zaštitu na radu.

Planom evakuacije i spašavanja utvrđuje se: objekt na kojem mogu nastupiti iznenadni događaji, procjena ugroženosti, način otkrivanja opasnosti, način izvođenja evakuacije i spašavanja, mjesto evakuiranja, oprema, zaposlenici koji će voditi evakuaciju i spašavanje i druga pitanja.

Članak 60.

Poslodavac organizira i osigurava pružanje prve pomoći zaposlenicima za slučaj ozljede na radu ili iznenadne bolesti do njihovog upućivanja na liječenje zdravstvenoj ustanovi.

Najmanje jedan zaposlenik na 20 zaposlenih mora biti osposobljen i određen za pružanje prve pomoći, o čemu brine stručnjak zaštite na radu. Osobi određenoj za pružanje prve pomoći stavlja se na raspolaganje potrebna oprema. Poslodavac će osigurati vrstu i količinu sanitetskog materijala koji je propisan propisom.

Članak 61.

U ormariću prve pomoći napisana su imena osoba osposobljenih za pružanje prve pomoći, brojevi telefona na koje ih se može pozvati da dođu na mjesto događaja. Obavijest iz ovog članka može biti i na drugom vidnom mjestu u prostorijama Poslodavca. Radi pružanja medicinske pomoći zaposleni se na način iz ovoga članka obavještavaju o nazivu zdravstvene ustanove, njezinom broju telefona i načinu prijevoza kad je unesrećenog zaposlenika potrebno prevesti u zdravstvenu ustanovu.

ZAŠTITA NEPUŠAČA, ZABRANA UZIMANJA ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

Članak 62.

Zaštita nepušača od djelovanja duhanskog dima provodi se na način da je pušenje zabranjeno u svih zatvorenim prostorima i prostorijama poslodavca. Mjesta za pušenje predviđena su na terasama gdje je istaknut znak mjesta za pušenje, o čemu brine stručnjak zaštite na radu. Zabranjeno je pušenje na radnim sastancima.

Odgovornom osobom za primjenu ovog članka određen je stručnjak zaštite na radu.

Članak 63.

Zabranjeno je uzimanje alkohola i drugih sredstava ovisnosti sukladno zakonskim propisima. Zaposlenik koji uzima alkoholna pića i druga sredstva ovisnosti i tijekom rada ili ih unosi u radne prostorije i prostore, čini težu povredu radne obveze zbog koje se donosi odluka o izvanrednom otkazu ugovora o radu, sukladno zakonskim propisima. Utvrđivanje alkoholiziranosti zaposlenika obavlja ovlaštenu zaposlenik po posebnoj ovlasti poslodavca.

Neposredni rukovoditelj zaposlenika odgovoran je i dužan osigurati da se za vrijeme rada ne piju alkoholna pića te uzimaju druga sredstva ovisnosti i da zabrani rad zaposlenicima koji su na radu pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti te da ih udalji s rada.

EVIDENCIJE

Članak 64.

Poslodavac je dužan:

- čuvati tehničku dokumentaciju za objekt ili dio objekta koji se koristi za radne i pomoćne prostorije tako dugo dok ih se koristi.
- čuvati isprave o obavljenim ispitivanjima iz članka 53. Zakona o zaštiti na radu;
- čuvati dokaze o ispravnosti instalacija u skladu s posebnom Odlukom poslodavca navedenoj u prethodnom podstavku;
- voditi evidencije o zaposlenicima osposobljenim za rad na siguran način;
- voditi evidencije o ozljedama na radu, slučajevima profesionalnih bolesti i poremećajima u tehnološkom procesu koji su izazvali ili su mogli izazvati štetne posljedice za sigurnost i zdravlje zaposlenika;
- voditi knjigu nadzora i inspekciji rada podnositi godišnje izvještaje o ozljedama i slučajevima profesionalnih bolesti.

Brigu o ovome vodi stručnjak zaštite na radu.

Članak 65.

Dokazima o ispravnosti instalacija koje je Poslodavac dužan čuvati smatraju se zapisnici, kontrolne knjige te odgovarajuće isprave prema provedbenim propisima uz Zakon o zaštiti na radu. Brigu o evidencijama vodi stručnjak zaštite na radu.

Stručnjak zaštite na radu dužan je:

- za vrijeme obavljanja nadzora dužan je inspektor rada omogućiti da utvrđuje činjenice koje su potrebne radi ocjene je li postupljeno po propisima zaštite na radu;
- pomoći inspektoru rada pri utvrđivanju činjenica, dati na uvid isprave i predlagati izvođenje odgovarajućih dokaza;
- u roku 7 dana od isteka roka utvrđenog rješenjem inspektora rada, izvijestiti inspekciju o izvršenju rješenja ili o razlozima zbog kojih rješenje nije izvršeno;
- izvijestiti inspekciju rada o smrtnoj, teškoj ili skupnoj ozljedi odmah nakon nastanka događaja i u roku idućih 48 sati dostaviti inspekciji rada propisano pisano izvješće;
- izvijestiti inspekciju rada o slučaju profesionalne bolesti odmah nakon što je utvrdi nadležno tijelo.

POSEBNE ODREDBE

Članak 66.

Poslodavac se organizira tako da ovlaštenici odnosno stručnjaci zaštite na radu Poslodavca prolaze redovito obrazovanje iz područja zaštite na radu.

Članak 67.

Poslodavac će sklopiti poseban ugovor sa službom medicine rada. Odluku o izboru službe donosi ravnatelj Instituta.

Ugovorom iz stavka 1. ovog članka utvrđuje se:

- osiguranje usluga zaposlenicima;
- zdravstveni nadzor kod Poslodavca;
- osiguranje pristupa u sve radne prostorije i prostore djelatnicima službe medicine rada;
- suradnja medicine rada i službi Poslodavca;
- poštivanje profesionalne neovisnosti djelatnika službe medicine rada;
- način realiziranja zadaća medicine rada iz članka 82. Zakona o zaštiti na radu;
- način i rokovi izvještavanja medicine rada iz članka 83. Zakona o zaštiti na radu;
- druga pitanja bitna za zdravstvenu zaštitu i psihičke sposobnosti zaposlenika.

Članak 68.

Ravnatelj ili njegov ovlaštenik odnosno stručnjak zaštite na radu odgovorni su za suradnju s tijelima nadzora, inspektorima rada i drugim ovlaštenim tijelima.

U slučaju sklopljenog kolektivnog ugovora između sindikata i Vlade RH, samim ugovorom se uređuju pitanja zaštite na radu

Članak 69.

Poslodavac štiti sindikalnog povjerenika i povjerenika zaposlenika za zaštitu na radu, te članove zaposleničkog vijeća u skladu sa Zakonom o radu i Zakonom o zaštiti na radu.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 70.

Pravilnik je donesen nakon rasprave sa zaposleničkim vijećem Poslodavca. Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način propisan za njegovo donošenje.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu i primjenjuje se danom donošenja.

Broj: 01-73/11-2295/1040
Zagreb, 04. srpnja 2011.

RAVNATELJ INSTITUTA

prof. dr. sc. Vlado Šakić